

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.298/2013/22. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év február hó 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 22.B.129/2011/33. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét testi sértés bűntettének 2012. évi C. törvény szerint 164. § (1) és (8) bekezdés minősíti.

A börtönbüntetés tartamát 3 (három) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést 3 (három) évre enyhíti.

A vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlott által a 2013. május 21. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Budapest Környéki Törvényszék a 2013. május 21. napján kelt 22.B.129/2011/33. számú ítéletével a vádlottat emberölés bűntettének kísérletében (Btk. 166.§ (1) bekezdés) mondta ki bűnösnek.

Ezért öt 6 év börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett a járulékos kérdések, így a bűnjelek és a bűnügyi költség viselése tekintetében.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül a vádlott terhére súlyosítás végett, a vádlott a fellebbezés céljának megjelölése nélkül, védője enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.546/2013/3. számú átiratában az ügy elbírálására nyilvános ülés kitűzését indítványozta, bejelentve, hogy azon nem vesz részt.

Az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlotti, védői fellebbezést nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság túlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek, nem volt tekintettel arra, hogy a vádlott különös bűnismétlő.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a vádlottra hosszabb tartamú szabadságvesztés és a Btk. 62.§ és 63.§-a szerinti közügyektől eltiltás kiszabását, egyebekben helybenhagyását indítványozta.

A vádlott meghatalmazott védője fellebbezése írásbeli indokolásában az elsőfokú ítéletet megalapozatlannak tartotta, mert a tényállás hiányos, ellentétes az iratok tartalmával és tényből tényre is helytelenül következtetett. Ezért az ítélet megváltoztatását, vagy hatályon kívül helyezését indítványozta.

Elsődlegesen a 2012. évi C. törvény és a 4/2013.BJE alapján jogos védelem címén a vádlott felmentését, másodlagosan a vádlott kóros elmeállapotának korlátozott volta miatt a büntetés korlátlan enyhítését, harmadsorban a menthető felindulásból elkövetésre tekintettel életveszélyt, esetleg halált okozó testi sértés kísérlete szerinti miősítés megállapítását és a büntetés enyhítését indítványozta.

Állítása szerint a sértett fogyatékosága miatt apja családi pótlékot kap és indítványozta az erről szóló igazolás végett az ellátást folyósító szerv megkeresését, szükség esetén a sértett elmeorvosszakértői vizsgálatának elrendelését, vallomásai vizsgálata után egyes vallomásának a bizonyítékok köréből kirekesztését, valamint a tanú1 tanúvallomásának figyelmen kívül hagyását. Az ellentétes szakértői vélemények miatt a sértett sérüléseinek a keletkezésére, a vádlott beszámítási képességére tárgyalás kitűzésével bizonyítás felvételét, a vádlottra vonatkozó orvosi dokumentáció beszerzését követően pedig új szakértői vélemények beszerzését indítványozta.

A vádlott számos beadványában részletesen leírta a cselekmény menetét, taglalta a közte, valamint a sértett és az apja vele szemben tanúsított magatartását, a köztük fennálló konfliktusok okát, célját.

Kifogásolta az ügye kellő felderítésének elmaradását, részletesen elemezte az igazságügyi orvosszakértői véleményeket, hangsúlyozta azok ellentétes voltát, kifogásolta a védői eljárását, melyeket összegzően úgy értékelt, hogy nem volt tisztességes a vele szemben lefolytatott eljárás. Valamennyi beadványában az előzmények, a konkrét történések kapcsán jogos védelemre hivatkozott.

A vádlott felesége beadványában bejelentette, hogy ő és gyermekei is készek a bíróság elé állni és utalt arra, hogy apja és testvére befolyásolták az eljárás alatt és fél tőlük.

A nyilvános ülésen a vádlott védője a fenntartott bizonyítási indítványainak elutasítását követően is fenntartotta a bejelentett fellebbezést és annak írásbeli indokait. Kiemelte, hogy ellentmondásosak az adatok az események lefolyása, a

sérülések milyensége, a két eltérő szúrás kapcsán. Mindezekből, mivel a vádlotti szándéknak is ehhez igazodónak kell lennie, a vádlott ölési szándékára következtetést levonni nem lehet. Amellett, hogy a vádlottnál személyiségzavart állapítanak meg, a vádlotti elmeállapokra eltérőek a vélemények és a szakértők orvosi dokumentáció hiányában nyilatkoztak. Ezen túlmenően a vádlott részéről a menthető felindulás figyelembe vételét kérte. Elsődlegesen hatályon kívül helyezést, másodlagosan enyhébb minősítést, végül az ügyészi indítvány elutasítását indítványozta.

A vádlott felszólalásában megismételte a beadványaiban leírtakat. Kihangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság nem derítette fel az előzményeket, nem fordított figyelmet arra, hogy a sértett sokkal erősebb volt nála. Mindvégig állította, hogy meg sem fordult a fejében, hogy öljön, amikor a sértett fenyegette, nem érezte biztonságban magát, úgy érezte, hogy megtámadták. Ő mindig került a konfliktusokat, a sértett ezt elmeállapotánál fogva nem fogta fel. 20 évig megalázták, félt tőlük. A sértett évek óta zaklatta, jogos védelemi helyzetben volt. Csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

Az ítélet tábla a kétoldali perorvoslatok folytán az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján.

Felülbírálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során betartotta a perrendi szabályokat.

Törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor észelve az írásban előterjesztett szakértői vélemény és a szakértő tárgyalási nyilatkozata közötti ellentmondásokat újabb szakértői vélemény beszerzését rendelte el valamennyi korábban már vizsgált kérdésre és a vádlott újabb védekezésére is tekintettel.

Eljárásjogilag ugyancsak helytálló volt, amikor az elsőfokú bíróság a szakértőket a tárgyalásra megidézte és az ellentétes megállapításokat a szakértők együttes meghallgatásával tisztázta a Be. 109.§, 111.§ és 125.§ alapján.

Emiatt pedig nem vált szükségessé a Be. 111.§ (5) bekezdésében foglaltak alkalmazása, így a védőnek az új szakértők kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát az ítélet tábla nem találta alaposnak.

Ebben a körben a vádlott kezelő és házi orvosának a megkeresése sem indokolt arra vonatkozóan, hogy a vádlott által szedett gyógyszerek milyen hatással voltak a személyiségére, mivel mind az alap, mind a dokumentációk szempontjából arra épülő új szakértői vélemény figyelembe vette a vádlott korábbi öngyilkossági kísérletét, pszichiátriai kezelését, a 2010. június 21.-ei elmeszakértői vizsgálat megállapításait és az általa szedett gyógyszereket (Rivotril, Rudofel). Ezért a másodfokú bíróság a védői indítványt, mint szükségtelent elutasította.

A védő további bizonyítási indítványát is elutasította az ítélet tábla, ennek indokát a bizonyítékok értékelése körében fejti ki.

Ami a vádlottnak a védőkkel kapcsolatot kifogását illeti az ítéltábla megállapította, hogy a vádlottat a nyomozás során 2011. február 5-én kioktatták arról, hogy védőt választhat, kérheti védő kirendelését. A vádlott a kioktatást megértette, nem kívánt védőt megbízni, vallomást tett. A vádlottnak 2011. június 3-án védőként kirendelték védőt, kinek személyét a vádlott elfogadta, de vallomást nem kívánt tenni. A vádlott sem a nyomozás során, sem az elsőfokú bíróság előtt nem kifogásolta a védők személyét és a védelem ellátásával kapcsolatos tevékenységet.

Ami a vádlottnak az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségével kapcsolatos kifogásait illeti, az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a lehetséges és szükséges körben a bizonyítási eljárást kellő részletességgel folytatta le. Feltárta a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat. E körben a vádlott a családi körülmények, az előzmények és a konkrét cselekmény kapcsán igen részletesen nyilatkozott, védekezése, álláspontja kifejtésében korlátozva nem volt.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként és összességében elemezte, értékelte és mérlegelte, majd azokból okszerű, a logika szabályainak ellent nem mondó következtetést vont le. Tényből tényre is helyesen következtetett.

Az lefolytatott bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság túlnyomórészt megalapozott, a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól, hiányosságoktól mentes tényállást állapított meg. A tényállás azonban mind személyi, mind történeti részében részben megalapozatlan, ez a részbeni megalapozatlanság azonban az iratok tartalma alapján, a tényállás kiegészítésével, pontosításával orvosolható.

Az ítéltábla a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállást az alábbiak szerint kiegészíti és pontosítja.

Az ítélet 2. oldal 4. bekezdésében a másodfokú bíróság határozatának száma helyesen 3.Bf.556/2001/4.

Az ítélet 2. oldal 6. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a Váci Városi Bíróság 2011. szeptember 7-én kelt B.320/2009/10. számú határozatával id. és tanú2-t zaklatás vétsége miatt megrovásban részesítette a vádlott a sértett sérelmére 2009. március 6-án elkövetett cselekmény miatt. A vádlott lánya, tanú3 2011. július 9-én jelentette fel tanú2 zaklatás miatt (6. sorszámú irat).

Az ítélet 3. oldal 5. bekezdés utolsó sorában a „dőfte” szó helyett a „szúrta” szót rögzíti.

Az ítélet 4. oldal 4. bekezdésében az első mondat azon része helyett „illetőleg halált okozó, heves külső elvérzéssel, illetve légembólia kialakulásával járó sérülések is” a „kedvezőtlenebb esetben, szakszerű orvosi ellátás hiányához kapcsolódóan a

közvetlen életveszélyes állapot el nem látása esetén" megállapítást teszi (nyomozati iratok 113. oldal, 31. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldal).

A fentiek szerint kiegészített és pontosított tényállás megalapozott, következésképp ez a tényállás a Be. 352.§-ának (2) bekezdése értelmében irányadó volt a másodfokú eljárásban.

Az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének. Részletesen és iratszerűen ismertette a vádlottnak az eljárás különböző szakaszaiban tett vallomásait, a sértett, a mentességi jogukkal nem élő hozzátartozók, tanú4 és tanú4 tanúk vallomását, tanú1-nek a pótnyomozás során tett tanúvallomását, a szakértői véleményeket, a szakértők tárgyalási meghallgatásának lefolyását, annak eredményét és az okirati bizonyítékokat.

Az ismertetést követően számot adott arról, hogy a rendelkezésére álló bizonyítékok közül mely bizonyítékot, mely részében és miért fogadott el, illetve mely bizonyítékot, mely részében és miért nem tartott valónak.

Az előzményeket illetően tanú3 nyomozati, tanú4 nyomozati és tárgyalási vallomásával egyező nyilatkozatot tett a vádlott és a sértett sem vitatta, hogy adott egy pofont a vádlottnak. Az ezt követő eseményeket azonban a vádlott és a sértett - egyaránt többször módosítva, pontosítva a történeteket - eltérően adta elő, ezért az ügyben döntő jelentősége volt az igazságügyi orvosszakértői véleményeknek elsődlegesen abból a szempontból, hogy a sérülések keletkezési mechanizmusát illetően a vádlotti, vagy a sértetti vallomás fogadható-e el a tényállás alapjául.

A háti sérülést illetően egybehangzóak a szakértői vélemények, a sértetti vallomást erősítették meg, a vádlott védekezését pedig cáfolták.

A nyaki sérülést illetően az elsőfokú bíróság nem fogadta el sem a sértetti, sem a vádlotti előadást. Nem volt megállapítható az elkövetés pontos helye, de a pontos testhelyzet sem. Annyi volt rögzíthető, hogy a szúrás közepes erejű volt és fentről ferdén lefelé irányult.

Az objektív szakértői vélemények tükrében így nem foghat helyt és indokolatlan a védő bizonyítási indítványa, amely a sértett igazságügyi elmeszakértői vizsgálatára irányult, de a bizonyítás felvételére irányuló indítványa sem. Az újabb bizonyítás elrendelésétől - a sérülés keletkezésére - sem várható az elsőfokú bíróságtól eltérő vélemény.

Nem osztotta az ítélőtábla a védő a tanú1 vallomásának a bizonyítékok köréből kirekesztését szorgalmazó okfejtését. Tény, hogy tanú1 közvetett információval rendelkezett a történésekről, mert neki tanú3 mondta el az eseményeket. A vallomása abban, hogy a vádlott háton szúrta a sértettet, megegyzik a sértett vallomásával, az azt alátámasztó igazságügyi orvosszakértői véleménnyel és a

mentőszolgálat esetlapján rögzített bejelentéssel, amit egyébként a tanú tett. Így a fenti bizonyítékok tükrében a védő indítványa nem alapos.

Azon védői álláspont, mely szerint a hátsérülés keletkezése - átkarolás bal kézzel, szúrás jobb kézzel - nincs kimunkálva és a szúrás így nem történhetett a hát bal oldalán, azért nem foghat helyt, mert a vádlott és a sértett ha dulakodásból adódóan és a szúrás pillanatában nem statikus helyzetben, hanem állandó mozgásban volt.

Az ítéltábla összességében nem osztotta a védőnek a sértett hátszúrását tagadó, vádlotti védekezés elfogadását szorgalmazó, valójában a bizonyítékok mérlegelését támadó, a vádlott felmentését célzó okfejtését, mivel az a hatályos perrendi szabályok értelmében megalapozott tényállás mellett eredményre nem vezethet.

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak az ítélet 14. oldala 8. bekezdésében kifejtett azon álláspontjával, hogy a vádlott nem volt jogos védelmi helyzetben. A sértett felhagyott a támadással, amikor hátszúrta a vádlott. Ekkortól a vádlott állt már a jogtalanság talaján, a csavarhúzó az ő kezében volt, a sértett tarthatott a vádlott támadástól, mint ahogy az be is következett. A vádlott kezében lévő és a támadásnál használt csavarhúzót végül a veje vette ki a vádlott kezéből.

Az erős felindulással kapcsolatban pedig arra szükséges utalni, hogy a családban mindennaposak voltak a verekedésbe torkolló veszekedések, így nem érte váratlanul a vádlottat a sértett fellépése és tevékenysége. A vádlott indulatból cselekedett, de a körülményekből adódóan ez az indulat nem volt olyan mértékű, ami tudatbeszűkülést és így erős felindulást eredményezett volna.

Az ítéltábla nem értett egyet azonban az elsőfokú bíróság azon döntésével, hogy a vádlott cselekményét emberölés büntette kísérletének minősítette.

A hátsérülés esetén közvetett életveszély keletkezett, a halálos eredmény bekövetkezésének reális lehetősége szóba sem kerülhet.

A nyaki sérülést illetően a szúrás nyolc napon belül gyógyuló könnyű sérülést okozott.

A minősítésnél nem lehet elvonatkoztatni ettől az eredménytől.

Az igazságügyi orvosszakértők a sérülés helyére, jellegére figyelemmel a nyolc napon túli büntetőjogi gyógytartam, majd a közvetlen életveszélyes állapot kialakulásának reális lehetősége fennállását véleményezték. Álláspontjuk szerint kedvezőtlen esetben, a közvetlen életveszélyes állapot el nem látása esetén, a szakszerű orvosi ellátás hiányához kapcsolódóan a halál is kialakulhat.

A halálos eredményt tehát a szakértők „kedvezőtlen” esethez, a közvetlen életveszélyes állapot szakszerű orvosi ellátásának hiányához kötötték. Jelen esetben erről nincs szó, a hírközlés, a közlekedési hálózat, az egészségügyi ellátás

és az orvostudomány fejlettsége miatt ma már az életveszély tényleges elhárítása nem a véletlenül múlik.

A szakértői bizonyítás eredményeként azt sem sikerült tisztázni, hogy a sértett a nyaki sérülést a dulakodás közben pontosan milyen testhelyzetben szenvedte el.

A fenti körülményeket összevetve az elsőfokú bíróság által is értékelt alanyi és tárgyi tényezőkkel ítéleti bizonyossággal azt megállapítani, hogy a vádlott eshetőleges szándéka a nyaki sérüléssel összefüggésben a sértett megölésére terjedt ki - az ítéletábla álláspontja szerint - nem lehet.

A vádlott szándéka a testi sértésre, illetve az életveszélyre, mint eredményre terjedt ki, a vádlott az életveszélyt okozó testi sértés büntetetté eshetőleges szándékkal követte el.

Az ítéletábla arra tekintettel, hogy 2013. július 1. napjától hatályba lépett a 2012. évi C. törvény (új Btk.) állást foglalt abban, hogy a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezések kedvezőbbek, a 2.§ (2) bekezdése alapján a jelenleg hatályos törvényt alkalmazta.

A vádlott cselekménye az új Btk. alapján a 164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés szerint minősülő és büntetendő életveszélyt okozó testi sértés büntette.

Az elsőfokú bíróság az alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket lényegében helyesen sorolta fel. Az ítéletábla további súlyosítóként értékelte, hogy a vádlott a minősítést, a közvetlen életveszélyt megalapozó sérülés mellett még egy további sérülést is okozott.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság további enyhítő körülményként értékelte, hogy a dulakodás során a vádlott is megsérült és a sértett közrehatása igen jelentős volt. Mellőzte egyúttal az enyhítő körülmények közül, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradt.

A kiszabott büntetés az enyhébb minősítésre és a részben változott bűnösségi körülményekre tekintettel eltúlzottan súlyos, nem áll arányban a cselekmény tárgyi súlyával, a vádlott alanyi bűnösségi fokával és az egyéb bűnösségi körülményekkel. A vádlottal szemben a középértéket el nem érő tartamú büntetés kiszabása indokolt, a 3 év szabadságvesztés felel meg a Btk. 80.§ (1) bekezdésében meghatározott büntetés kiszabási elveknek a Btk. 79.§ szerinti büntetési célok elérése érdekében.

A szabadságvesztés tartamához igazodóan a Btk. 61.§ (1) bekezdésén alapuló, a 65.§ (1) bekezdés alapján mérsékelte a közügyektől eltiltás, mint mellékbüntetés tartamát.

A börtön fokozat a Btk. 37.§ (2) bekezdés a) pontján alapul.

A vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap feltételes szabadságra bocsátható a Btk. 38.§ (2) bekezdés a) pontja alapján.

Az elsőfokú bíróságnak a járulékos kérdésekben hozott rendelkezései törvényesek.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlott az elsőfokú bírósági ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban volt. Ezt a tartamot a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelte beszámítani.

Budapest, 2014. év február hó 5. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.

Halász Irén sk.

előadó bíró

Dr.

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 22.B.129/2011/33. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.298/2013/22. számú ítéletében írt változtatással 2014. év február hó 5. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2014. év február hó 5. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő